

THAI PRONOUNS AS INTERPERSONAL RESOURCES SIGNIFYING 'INVOLVEMENT'
AND 'ATTITUDE'

PICHAI UCKARADEJDUMRONG 5137661 LCLG/D

Ph.D. (LINGUISTICS)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PATTAMA PATPONG, Ph.D.,
AMON SAENGMANEE, Ph.D., SUMITTRA SURARATDECHA, Ph.D.

ABSTRACT

This study examines the roles of Thai pronouns as interpersonal resources within the scope of Systemic Functional Linguistics. Based on the samples of pronominal usage collected from forty Thai contemporary novels, the writer has illustrated the relationship between Thai pronominal reference and the two Tenor variables—'status' and 'contact'. It is these two Tenor variables and affective involvement between interlocutors which influence their pronominal choice. The writer has further proposed a model for analysing Thai pronouns under two interpersonal discourse semantics—'involvement' and 'appraisal'. Regarding the system of 'involvement', Thai pronominal resources can be 'unmarkedly' utilised to realise six different features of 'intimate' interpersonal relation, namely: (1) 'familial solidarity', (2) 'pseudo kinship', (3) 'solidarity', (4) 'endearment', (5) 'deference' and (6) 'politeness'. These linguistic resources can also construe three features of 'non-intimate' interpersonal relation including (7) 'formality', (8) 'neutrality' and (9) 'uncalled-for solidarity'. With respect to the system of 'appraisal', a Thai pronoun has to be analysed as an 'attitudinal token' through which an interlocutor's 'attitude' can be encrypted. Therefore, to decipher the encoded 'attitude', contextual clues are indispensable. The writer has suggested that only the 'affect' component of 'attitude' is realisable through the two kinds of 'marked' pronominal usage, viz. 'discriminatory pronominal choice' and 'expressive pronominal switching'.

KEY WORDS: APPRAISAL/ATTITUDE/ INTERPERSONAL/INVOLVEMENT/
MARKED/PRONOUN/SWITCHING/ UNMARKED

270 pages

การใช้สรรพนามไทยในฐานะที่เป็นทรัพยากรเชิงบุคคลสัมพันธ์ในการสื่อสัมพันธ์ภาพและเจตคติ
ระหว่างบุคคล

THAI PRONOUNS AS INTERPERSONAL RESOURCES SIGNIFYING 'INVOLVEMENT'
AND 'ATTITUDE'

พิชัย อัครเดชดำรง 5137661 LCLG/D

ปร.ค. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ปัทมา พัฒน์พงศ์, Ph.D., อมร แสงมณี, Ph.D.,
สุมิตรา สุวรรณเคชา, Ph.D.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาบทบาทหน้าที่เชิงบุคคลสัมพันธ์ของคำสรรพนามไทย โดยอิงหลักทฤษฎีไวยากรณ์ระบบหน้าที่ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ตัวอย่างข้อมูลการใช้สรรพนามที่เก็บจากนวนิยายไทยร่วมสมัยสี่สิบเรื่อง และได้นำมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการใช้สรรพนามไทยกับตัวแปรของ Tenor ซึ่งประกอบด้วย 'สถานภาพ' และ 'ความข้องเกี่ยว' ซึ่งสองปัจจัยนี้รวมทั้งความรู้สึกร่วมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง มีอิทธิพลต่อการใช้สรรพนามในภาษาไทย ผู้เขียนยังได้นำเสนอรูปแบบการวิเคราะห์การใช้สรรพนามไทยที่ใช้ในการสื่อ 'สัมพันธ์ภาพ' และ 'เจตคติ' ระหว่างบุคคล การใช้สรรพนามไทยใน 'สภาวะปกติ' เพื่อสื่อสัมพันธ์ภาพนั้น ผู้พูดสามารถแสดงมิติความสัมพันธ์ได้สองลักษณะคือ 'สนิทสนม' และ 'ไม่สนิทสนม' โดยมิติความสนิทสนมนั้นประกอบไปด้วยรูปแบบปฏิสัมพันธ์ดังนี้คือ (1) 'แบบครอบครัว' (2) 'แบบฉันท์ญาติ' (3) 'แบบตนเอง' (4) 'แบบเอ็นดู' (5) 'แบบเคารพ' (6) 'แบบสุภาพ' และปฏิสัมพันธ์ในมิติที่ไม่สนิทสนมมีดังนี้ (7) 'แบบทางการ' (8) 'แบบเป็นกลาง' (9) 'แบบถือวิสาสะ' การใช้สรรพนามไทยเพื่อสื่อเจตคติของผู้พูดนั้นจัดว่าเป็นการใช้ใน 'สภาวะพิเศษ' ซึ่งสรรพนามไทยถือเป็น 'อรรถรหัส' ซึ่งเจตคติดังนั้นการถอดรหัสสารที่แฝงในสรรพนามไทย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพึงบริบทรอบข้าง รหัสสารที่สะท้อนผ่านการใช้สรรพนามไทยได้นั้นมีเพียงประเภทเดียวคือ 'อารมณ์ความรู้สึก' ของผู้พูด อนึ่งการใช้สรรพนามในสภาวะพิเศษนี้สามารถทำได้สองวิธีคือ 'การใช้เชิงแบ่งแยก' และ 'การใช้เชิงปรับเปลี่ยน'